

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

OBS Wereldwijs

Plaats : Landgraaf
BRIN nummer : 23TE|C1
Onderzoeksnummer : 292648
Datum onderzoek : 9 mei 2017
Datum vaststelling : 19 juni 2017

SAMENVATTING

Bij elke school in Nederland voert de Inspectie van het Onderwijs minstens één keer in de vier jaar een onderzoek uit. Dit jaar is basisschool Wereldwijs aan de beurt. In dit onderzoek hebben we documenten bestudeerd, klassenobservaties gedaan en gesprekken gevoerd.

Basisschool Wereldwijs heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?

Het fusietraject en de start in september jongstleden zijn op dusdanige manier verlopen dat leerlingen, ouders en teamleden hier erg tevreden over zijn. In korte tijd is er door het team veel werk verzet. Voortvarend is ook gestart met de implementatie van twee belangrijke pijlers van de school. Op de eerste plaats de realisatie van een goed en ondersteunend pedagogisch klimaat. Dit wordt samen met de partners ingevuld op basis van de uitgangspunten van Positive Behaviour Support (PBS). Op de tweede plaats het project Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBvdT). Dit gaat onder andere uit van het plannen van lessen passend bij het bioritme van de leerlingen. Maar ook hier is de samenwerking met de partners van groot belang voor het aanbieden van gezonde voeding en het aanbieden van sportieve en culturele activiteiten.

Wat kan beter?

OBS Wereldwijs is op 5 september 2016 gestart. De teams en leerlingen van de beide scholen zijn gemengd en bouwen samen aan de school. De kwaliteit van het onderwijs is in de basis op orde, wel zijn er meerdere onderdelen waar verdere kwaliteitsontwikkeling nog mogelijk is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de doorgaande lijn in het educatieve handelen, het formuleren van ambities voor de resultaten of de implementatie van een cyclisch kwaliteitssysteem. De school heeft deze punten ook zelf in beeld. Wel staat ze voor de uitdaging om te komen tot een goede prioritering en een planmatige aanpak van het vervolg.

Wat moet beter?

Op twee onderdelen zal de school een verbeter slag moeten maken. Allereerst zal er voor 1 augustus 2017 een geldend schoolplan moeten zijn ingediend bij de inspectie. Daarnaast zal de school een instrument voor de monitoring van de veiligheidsbeleving moeten kiezen, dat voldoet aan de wettelijke eisen.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook OBS Wereldwijs. Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 9 mei 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met een observant van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op OBS Wereldwijs. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

De onderwijskwaliteit op OBS Wereldwijs is op orde. Alle beoordeelde standaarden voldoen aan de basiskwaliteit. Wat betreft het pedagogisch klimaat realiseert de school zichtbaar haar eigen ambities. We hebben deze standaard dan ook als goed beoordeeld. De inspectie handhaaft het basisarrangement. Wel liggen er twee wettelijke opdrachten voor de school. Op de eerste plaats zal de school uiterlijk 1 augustus 2017 een geldend schoolplan moeten hebben ingestuurd. Op de tweede plaats zal de school er zorg voor moeten dragen dat de monitoring van de veiligheid voldoet aan de wettelijke eisen.

3 RESULTATEN ONDERZOEK OBS WERELDWIJS

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces		Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Didactisch handelen		•	
OP6	Samenwerking		•	

Onderwijsproces

Het onderwijsproces van OBS Wereldwijs kenmerkt zich door haar zicht op de ontwikkeling van de leerlingen, de structuur en pedagogische warmte in de lessen. De school werkt samen met ouders en de omgeving om het onderwijs passend vorm te geven.

De leraren volgen de ontwikkeling van hun leerlingen op een adequate wijze. Dit doen ze aan de hand van toetsen, observaties, leerlingenwerk en kindgesprekken. In het afgelopen jaar is de structuur en werkwijze van de zorg opnieuw met elkaar besproken. De teams van beide voormalige scholen hebben hierin hun inbreng gehad. Er ligt nu dan ook een stevige basis voor de zorg. De onderwijsbehoeften van leerlingen worden in beeld gebracht met behulp van groepsoverzichten. Als de ontwikkeling van een leerling stagneert wordt in ieder geval een categorieënanalyse uitgevoerd, zodat duidelijk is 'waarop' een leerling uitvalt. Regelmatig vindt een verdiepende analyse plaats door het voeren van een kindgesprek en voor enkele leerlingen wordt een diagnostisch onderzoek uitgevoerd, beide om meer zicht te krijgen 'waarom' een leerling uitvalt.

De informatie die verzameld wordt, gebruiken de leraren voor afstemming van het onderwijs op de groep en individuele leerlingen. In de dag- en weekplanning staat gepland welke leerlingen een verlengde of verkorte instructie krijgen. Voor de afstemming van de verwerking volgt het team de richtlijnen van de methodes. Voor leerlingen met een stagnerende ontwikkeling plant de school de extra hulp in (voorgestructureerde) handelingsplannen; deze extra hulp wordt ook besproken met de ouders. Voor leerlingen die op meerdere leergebieden hulp nodig hebben, wordt dit gepland in begeleidingsplannen. De huidige plannen geven beperkt zicht op het leerstofhiaat van een leerling, waardoor de beschreven aanpak ook globaler blijft. Door meer gericht te werken aan een specifiek leerstofhiaat is het ook beter mogelijk om daar een gerichte didactische

aanpak op in te zetten. Zeker als het gaat om leerstofhiaten die zijn terug te voeren naar eerdere leerjaren.

Het didactisch handelen van de leraren is van voldoende niveau. Elementen van het directe instructie model zijn zichtbaar in de lessen, er is een duidelijke structuur en het klassenmanagement is op orde. Deze elementen in combinatie met de pedagogische warmte van de leraren zorgen er voor dat de leerlingen betrokken zijn en taakgericht werken. In de lessen houden de leraren ook rekening met de verschillen in onderwijsbehoeften van de leerlingen. Alhoewel de geobserveerde lessen van voldoende kwaliteit zijn, liggen er voor de school wel nog kansen om een sterkere doorgaande lijn te realiseren. Op de eerste plaats in het klassenmanagement, zoals bijvoorbeeld het gebruik van coöperatieve werkvormen of afspraken rondom zelfstandig werken. Op de tweede plaats kan voor de verschillende leergebieden de doorgaande lijn in de didactische aanpak worden versterkt.

De school werkt samen met relevante partners, zoals de voorschoolse voorziening, het wijkteam en de partners in de zorg, om het onderwijs voor haar leerlingen passend vorm te geven. Bij de start van de nieuwe school is er veel geïnvesteerd in de pedagogische samenwerking met de inbandige peuterspeelzaal en de tussenschoolse opvang. Er liggen nog kansen om de inhoudelijke samenwerking verder te verdiepen. Hierbij valt te denken aan het vve-aanbod voor peuters en kleuters, de invulling van vve-thuis, maar mogelijk ook een uitbouw van de culturele activiteiten.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat	Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1 Veiligheid		•	
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat	Kan beter	Voldoende	Goed
SK2 Pedagogisch klimaat			•

Schoolklimaat

Het team van OBS Wereldwijs draagt zorg voor een veilige omgeving voor de leerlingen; de monitoring van het welbevinden en de veiligheidsbeleving voldoet nog niet aan alle eisen. De zorg voor een veilige omgeving is zowel gericht op de fysieke veiligheid als de sociale veiligheid. Het veiligheidsbeleid van de school is zowel gericht op preventie als de afhandeling van incidenten.

Het veiligheidsbeleid voldoet grotendeels aan de eisen van de Wet Veiligheid op school die sinds 1 augustus 2015 geldt. De coördinatie van het antipestbeleid is belegd. De leerlingen en ouders waarmee gesproken is, geven aan dat er korte lijnen zijn met de school en dat ze altijd bij de leerkracht terecht kunnen. Uit de

schooldocumenten blijkt nog niet wie het vaste aanspreekpunt bij pesten is, indien dat niet het geval zou zijn. De school monitort ook jaarlijks of leerlingen zich prettig en veilig voelen op school. Hierdoor heeft de school een actueel beeld van de veiligheidsbeleving. De monitoring voldoet echter nog niet volledig aan de eisen die in de memorie van toelichting op de Wet Veiligheid op school worden gesteld aan de inhoud, de validiteit en de betrouwbaarheid.

Het team realiseert een goed en ondersteunend pedagogisch klimaat. Zichtbaar is de aandacht voor het pedagogisch klimaat en het welbevinden van de kinderen. Kinderen en ouders zijn hierover ook erg tevreden. Het is de ambitie van de school om met de peuterspeelzaal en de tussenschoolse opvang een gezamenlijk pedagogisch klimaat te realiseren. Het pedagogisch beleid is aan het begin van het schooljaar door de teamleden van beide scholen samen met de medewerkers van de peuterspeelzaal en de tussenschoolse opvang ontwikkeld. Met de leerlingen zijn klassenafspraken gemaakt en 'Wijsje de ezel' wijst de leerlingen de weg over het gewenste gedrag en de gewenste omgang met elkaar. De leerlingen zijn ook via de leerlingenraad betrokken bij het realiseren van het schoolklimaat. De ambitie om het pedagogisch klimaat samen vorm te geven maken alle betrokkenen zeker waar.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

De eindresultaten voor taal en rekenen/wiskunde zijn van een voldoende niveau. OBS Wereldwijs is een fusieschool. De resultaten van beide fusiescholen liggen in de voorgaande jaren soms boven, maar ook soms onder de wettelijke norm die geldt voor scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie. Als we de eindresultaten voor 2016 van beide scholen samen nemen, liggen deze net boven de landelijke norm. De school heeft ook zelf al geconstateerd dat de eindresultaten voor 2017 zorgelijk zijn. Een goede analyse van mogelijke oorzaken is dan ook nodig.

De school heeft nog geen specifieke ambities geformuleerd voor haar eind- en tussenresultaten. Ook worden de resultaten op andere leer- of ontwikkelgebieden nog niet systematisch in beeld gebracht. Hierin ligt nog een ontwikkelkans voor de school.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg		•	

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA2	Kwaliteitscultuur		•	

Kwaliteitszorg en ambitie

De school heeft aandacht voor de eigen kwaliteit en werkt gericht aan de verbetering daarvan. Wel staat het systeem van kwaliteitszorg nog aan het begin van de ontwikkeling.

OBS Wereldwijs is een fusieschool. In het schooljaar 2015-2016 is het fusieproces voorbereid, de visie ontwikkeld, zijn beide scholen tussendoor verhuisd en is het huidige schoolgebouw verbouwd en aangepast. Op 5 september 2016 is OBS Wereldwijs officieel van start gegaan. Dit schooljaar werken de teamleden gezamenlijk aan het vormgeven van de visie van Wereldwijs. Hierin zijn twee projecten heel belangrijk. Op de eerste plaats het fundament van de school: het realiseren van een goed pedagogisch klimaat samen met de partners in het schoolgebouw. Op de tweede plaats het worden van de Gezonde Basischool van de Toekomst (GBvdT). Beide projecten zijn goed geïmplementeerd en herkenbaar in de school. Ouders zien het als een grote verdienste van alle teamleden dat hun kinderen zich vanaf dag één thuis hebben gevoeld in de nieuwe school en de nieuwe groep. Volgens de ouders hebben de leerlingen niet hebben gemerkt dat de fusie, verhuizing en verbouwing soms toch veel vroegen en een zware wissel trokken op het team.

De school beschikt nog niet over een geldig schoolplan. De onderwijskundige kernpunten, doelen en het kwaliteitssysteem van OBS Wereldwijs staan beschreven in het werkplan, de schoolgids en het schoolondersteuningsprofiel. Voor het komend schooljaar is het van belang dat het systeem van kwaliteitszorg verder wordt geïmplementeerd, zodat een cyclische aanpak gericht op het verbeteren, borgen en evalueren tot stand komt. De planmatige aanpak kan zich nog verder ontwikkelen door de doelen zo te formuleren dat ze ook goed evalueerbaar zijn. Daarnaast kan de borging zich nog verder ontwikkelen door een duidelijke beschrijving hoe een gerealiseerde verbetering wordt geborgd en wie daarvoor verantwoordelijk is. Ook is het van belang om te evalueren hoe het onderwijsproces verloopt, bijvoorbeeld door gerichte klassenobservaties uit te voeren. Een mooi voorbeeld van evaluatie van de eigen kwaliteit is de wijze waarop de resultaten van de tevredenheidsvragenlijsten bij ouders, leerlingen en leraren, die zijn afgenomen in het vorige schooljaar, zijn geanalyseerd.

De teamcultuur in OBS Wereldwijs kenmerkt zich door een goede samenwerking tussen de teamleden en is een open cultuur. Het draagvlak voor de ontwikkelingsrichting en de aanpak is groot binnen het team. Er is ook een grote bereidheid om de visie samen verder in te vullen en met en van elkaar te leren. Er liggen nog kansen voor de school om te groeien naar een meer professionele teamcultuur, waarin vaker op een constructief kritische manier feedback wordt gegeven aan elkaar.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

Er is een tekortkoming geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

Er is geen geldend schoolplan (WPO artikel 16 lid 3). De inspectie heeft de tekortkoming met het bestuur en directie besproken en zij zijn het eens met de vastgestelde tekortkoming. Wij verzoeken het bestuur de wet alsnog na te leven en het schoolplan bij de inspectie in te dienen voor 1 augustus 2017.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op OBS Wereldwijs. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur en het schoolteam hun reactie:

In algemene zin herkent het team van OBS Wereldwijs zich in de bevindingen, beschrijvingen en oordelen van de onderwijsinspectie. Geen verrassingen, maar wel weer aan 't denken gezet.

Wij onderschrijven "**Wat gaat goed?**" en zijn ervan overtuigd dat deze passage nog veel uitgebreider zou kunnen zijn, want er gaat heel veel goed op onze pas geopende school.

"Wat kan beter?", geeft helder aan waar de mogelijkheden tot verdere verbetering liggen. Juist het openen van de persoonlijke, individuele mogelijkheden maar ook de collectieve competenties was één van de leidende principes achter het fusieproces. Het is juist die open houding die de school in staat stelt zich de komende jaren verder te ontwikkelen tot een heel goede basisschool. Keuzes maken: wat is urgent en belangrijk zullen we doen vanuit "de bedoeling", vanuit hetgeen we voor onze leerlingen willen betekenen. De inhoudelijke suggesties zijn duidelijk en worden ook door het team onderschreven.

De constatering "**Wat moet beter?**" is volledig terecht. Op 1 augustus 2017 beschikt de school over een geldend schoolplan. In de eerste helft van het schooljaar 2017 – 2018 onderzoekt het team welk instrument voor monitoring van de veiligheidsbeleving het beste kan worden toegevoegd aan onze huidige werkwijze en zal vervolgens het instrument implementeren.

Het team en ook de andere betrokkenen, zoals de leerlingen en de ouders hadden zich goed voorbereid op het bezoek van de onderwijsinspectie. Deze voorbereiding, maar ook de overtuiging dat de huidige praktijk op OBS Wereldwijs, slechts acht maanden na de opening van de school, gezien en geïnspecteerd mocht worden, zorgde dat we het bezoek van de inspecteur met vertrouwen en gezonde spanning tegemoet zagen. De inspecteur was daarin bij de start ook meteen duidelijk naar het team: "Ik ben uit op een goed inhoudelijk gesprek met het team over de kwaliteit van het onderwijs op deze school". Voor

het team betekende dit: laten we zoveel mogelijk kansen zien om te leren van dit bezoek en dat vraagt om een open dialoog die ook wij graag aangaan.

Veel aanknopingspunten in de paragraaf "Kwaliteitszorg en ambitie(pag. 12)" die we ons ter harte zullen nemen. De teamcultuur in OBS Wereldwijs is heel juist getypeerd door de inspectie, inclusief de aanwijzing om lerend te kunnen omgaan met feedback en ervoor te zorgen dat er feedback gegeven wordt. Op basis van "Wat kan beter?" en "Wat moet beter?" en onze eigen aandachtspunten en doelstellingen zullen wij de komende periode gericht werken aan de realisatie daarvan en in samenwerking met het bestuur de voortgang en kwaliteit bewaken.

Het nieuwe, toegepaste toezichtkader van de onderwijsinspectie en de wijze waarop dat tijdens het bezoek gehanteerd werd, heeft ervoor gezorgd dat het team van OBS Wereldwijs het bezoek als open, constructief, kritisch en wijzend op tekortkomingen heeft ervaren. Het team van OBS Wereldwijs voelt zich gewaardeerd in haar prestatie en gesteund in de geformuleerde missie en visie voor de school (MENU kaart). Er is genoeg te doen en ons motto "Presteren met plezier en met plezier presteren" gaat ons daarbij de komende jaren helpen.